

Reglerne for brug af midler til fluebekæmpelse

ØKOLOGIREGLER: Som økolog med køer på græs er det vigtigt, at afgræsningen tilrettelægges, så der ikke bruges særligt udsatte marker i perioder med flueplage. Det kan også blive nødvendigt at tage dyrene på stald i en kortere periode, og her er det vigtigt, at årsagen, perioden og dyrenes CKR-nr. noteres i logbogen, især hvis perioden strækker sig over mere end syv dage.

Hvad må økologer bruge?

For at forhindre fluestik er det tilladt at bruge produkter til udvortes brug, som ikke er lægemidler. For eksempel kan hjortetakolie og/eller tildækning af patteanlæg anvendes.

Lige nu er der ingen tilgængelige flue-afvisende midler på det danske marked, som er godkendt til anvendelse i den økologiske produktion. Dog kan dyrlægen anviser lægemidler, hvis hen vurderer, at flueplagen og risikoen for fluestik er særligt stor, og der derved opstår fare for skader og alvorlige gener for dyrene, samt når effekten af de andre indsatser ikke er tilstrækkelig, kan landmanden – efter dyrlægens anvisning – behandle alle dyr i den pågældende flok med et veterinært lægemiddel. Vær opmærksom på, at dyrlægeanvisningen skal kunne fremvises for økologikontrollen, og at de veterinære lægemidler kun må opbevares på bedriften i forbindelse med ordineringen, jf. de generelle regler for brugen af veterinære lægemidler i økologisk produktion.

Danskerne så på økogrise på Sofari

Hvordan lever de økologiske grise? Det fik 7500 danskere svaret på, da de brugte søndagen på at tage en tur på landet for at besøge en økologisk landmand

FORBRUGERKONTAKT: To ud af tre danskere mener, det er vigtigt, at landmændene har åbne døre og inviterer forbrugerne ind for at se, hvordan fødevarereproduktionen foregår. Det viser en ny undersøgelse fra Landbrug & Fødevarer, L&F, skriver foreningen i en pressemeddelelse i forbindelse med, at Sofari blev afviklet i slutningen af maj.

Og det er netop, hvad 15 økologiske griseproducenter gjorde i forbindelse med begivenheden. Her kunne børn og voksne på nærmeste hold se, hvordan de økologiske grise lever, få en snak med landmanden og på de fleste gårde var der også mulighed for at smage på grisen, skriver L&F.

Det tilbud valgte 7.500 danskere at tage imod. Det glæder Randi Vinfeldt, formand for foreningen FØKS, der arrangerer Sofari.

- Det er rigtig dejligt, at mange mennesker vælger at bruge en sommerdag på at tage en tur på landet for at se, hvordan vi producerer det økologiske grisekød. Det er en stor fornøjelse at opleve gæsternes begejstring over at se, hvordan de økologiske grise lever, siger Randi Vinfeldt.

Den nye undersøgelse fra L&F viser også, at to ud af tre danskere har interesse for at besøge et landbrug.

Knap halvdelen har allerede været på gårdbesøg inden for de senere år, og 18 pct. svarer, at selvom de ikke har været afsted, så vil de gerne i fremtiden.

Nogle af dem, som havde benyttet muligheden for at komme en tur på landet, var familien Riccio fra Regstrup lidt uden for Holbæk. Med på tur havde de sønnen Marcus på tre år.

- Vi er taget afsted, fordi vi synes, det er vigtigt at vise vores søn, hvor maden kommer fra. Det er ikke nok, at Marcus kender det fra billedbøgerne. Han skal opleve det i virkeligheden. For desværre er det sådan i dag, at mange børn er fremmedgjorte over for, hvor maden kommer fra. De tror, det kommer fra supermarkedet, fortæller Ea Riccio.

I det sydlige Jylland var Mogens

Bradley Andersen fra Hovborg sammen med sin hustru Courtney også taget på Sofari.

- Jeg synes, det er en rigtig god anledning til at komme ud i naturen og opleve, hvordan de økologiske grise lever. Man bliver glad indeni, når man ser smågrisene løbe rundt ude

på markerne og være badet i mudder, siger han og griner.

Han synes, det er vigtigt, at forbrugerne kommer ud og oplever, hvor maden kommer fra, så man måske overvejer lidt nærmere, hvad man kommer i indkøbskurven. Det gør parret fra Hovborg som regel.

Fakta om Sofari:

Sofari er en søndag, hvor alle kan få lov at opleve det økologiske griseliv og få mere viden om, hvad der kendetegner økologisk griseproduktion.

Foreningen for Fremme af Økologisk Kvalitets Svinekød (FØKS) – en sammenslutning af økologiske svineproducenter – arrangerer dagen i samarbejde med Landbrug & Fødevarer, Økologisk Landsforening, Friland A/S, Tican og Organic Pork A/S.

Omtrent 7500 besøgte i år Sofari. Tallet er et estimat, der er skabt ved de sammentællinger, værterne selv har lavet på de enkelte gårde.

Stærke grise fravænned af søer ved godt huld

Diegivning i 10-11 uger giver stærke grise ved fravænnelse uden at forringe soens huld. Samtidig er det muligt at opnå en høj fodereffektivitet

Undersøgelser i Organic RDD-projektet pECOSYSTEM viser, at senere fravænnelse ikke forringer søernes huld, på trods af at en stor del af søerne stadig er diegivende efter 10-11 uger, og at grisene vejer 25-30 kg ved fravænnelse - faktisk snarere tværtimod. Senere fravænnelse giver tilsyneladende heller ikke anledning til pattebid eller andre yverskader.

Foderforbruget til diegivende søer stiger med op til 40 %, men samlet set er det muligt at opnå en fodereffektivitet, der er sammenlignelig med øvrige økologiske svinebedrifter, som fravænned efter 7-8 uger. Dette skyldes formentlig, at foderudnyttelsen fra fravænnelse til slagting forbedres som følge af mere robuste grise ved fravænnelse.

Det er vigtigt, at smågrisene, fra de er ca. 14 dage gamle, har fri adgang til smågriseføder i automater, der kan sikre god foderhygiejne året rundt, og at farehytterne er store nok til at rumme en so samt 12 grise, der samlet set vejer 300-350 kg! Husk også at arealkravet til farefoldene øges.

Den længere diegivning reducerer antal kuld per årssø, med mindre det er muligt at inseminere søerne før fravænnelse. Under eksperimentelle forhold er der gode erfaringer med udnyttelse af laktationsbrunst på friland.

Gruppering af søerne efter 5 uger efterfulgt af massiv ornekontakt resulterede således i, at samtlige søer kom i brunst før fravænnelse, og 84 % blev løbet inden for en uge. I praksis har det dog vist sig langt vanskeligere at opnå succes med udnyttelse af laktationsbrunst.

Forbud mod medicinsk zink

Det er almindelig praksis at anvende medicinsk zink i smågriseføderet i kampen mod fravænningsdiarré. Et nyligt vedtaget forbud, der træder i kraft i 2022, har øget behovet for at finde alternative fodrings- og managementstrategier, der kan øge grisenes robusthed ved fravænnelse. Senere fravænnelse er én mulig vej at gå i økologisk svineproduktion. Fravænnelse efter 10-11 uger er dog ingen garanti for at undgå fravænningsdiarré. Det er stadig meget vigtigt at optimere fravænningsproceduren.

Nyt europæisk projekt om sunde grise i klimavenlige systemer

Fravænningsdiarré i økologisk svineproduktion er en udfordring på tværs af Europa. I et nyt forskningsprojekt, POWER, der har deltagelse af otte europæiske lande, vil vi bl.a. undersøge, hvordan en række tiltag på bedriften påvirker smågrisenes sundhed og velfærd før

og efter fravænnelse. Samtidig undersøger vi, hvordan de nye tiltag påvirker producentens indtjening samt bedriftens samlede miljø- og klimaftryk.

Danmark sætter vi bl.a. fokus på fodereffektiviteten i faremarken og soens reproduktion ved senere fravænnelse, herunder muligheden for at udnytte laktationsbrunst.

12. juni kan du høre forskere såvel som landmænd fortælle om effekterne af senere fravænnelse på praktikerdagen "Økologisk svine-

produktion: Robuste grise i robuste systemer": <http://bit.ly/2FVQskn>

pECOSYSTEM er en del af Organic RDD 2-programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer). Projektet har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, (GUDP) under Fødevareministeriet. POWER er et EU-projekt, finansieret via ERA-nettet CORE Organic Co-fund, der koordineres af ICROFS og støttes af GUDP.

NYT FRA
INTERNATIONALT CENTER
FOR FORSKNING I
ØKOLOGISK JORDBRUG
OG FØDEVARESYSTEMER

Seniorforsker Anne Grete Kongsted,
Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet